

kaz zcizení, obtížení neb obstavení nemovitostí a knihovních práv a rovněž tak správu nemovitostí. Ale to, co soud prvě stolice ku zajištění pohledávky odpůrců povolil, jsou vesměs zajišťovací způsoby, n e m o v i t o s t i se týkající, tudíž dle § 379 poslední odstavec ex. ř. výslovně ku zajištění pohledávek nepřipustné.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a nařídil rekursnímu soudu, by, nepřihlížeje k důvodům v něm uvedeným, znovu rozhodl o stížnosti odpůrců navrhovatelů.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s důvody, kterými rekursní soud opřel své změňující, pokud se týče zrušovací usnesení. Pohledávka peněžitá, o níž tuto jde, jest knihovně zajištěna na nemovitostech, které dle tvrzení stěžovatelů jsou nyní jejich vlastníky — odpůrci stěžovatelů — zanedbávány a tím znehodnocovány, takže vymožení pohledávky samé hrozí nebezpečí. Tím jest dotčeno samo zástavní právo, mající za účel, aby věřitel došel ze zastavené nemovitosti uspokojení, o jde tu proto v pravdě o zajištění zástavního práva, které se vztahuje na určitý předmět, a tedy o »jiný nárok« ve smyslu § 381 ex. ř., který — má právo za předmět zajištění zástavního práva, dlužno posuzovati dle § 381 a 382 ex. ř. (viz Dr. Emanuel Tilsch, Einfluß der Zivilprozessgesetze auf das materielle Recht, str. 133 až 134). Rekursní soud jde příliš daleko, tvrdí-li, že by hypotekární pohledávky byly z předpisu § 379 ex. ř. takovýmto způsobem vyloučeny, neboť přehlíží, že musí, aby bylo lze mluvit o »jiném nároku« dle § 381 ex. ř., býti ohroženo zástavní právo pro dotyčnou pohledávku knihovně vážnoucí pustošením, ničením, zanedbáváním a pod. nemovitosti samé, proti čemuž se zajistiti přísluší právo věřiteli zástavnímu na základě jeho práva zástavního. Neprávem poukazuje také rekursní soud k tomu, že ohrožená strana ve svém návrhu na povolení prozatímního opatření neuváděla oněch skutkových okolností, kterými odůvodnil prvý soudce své usnesení, návrhu tomu vyhovující. Mluví stěžovatelé ve svém návrhu o zanedbávání a poškozování majetku odpůrců, a poukazují k tomu, že skutečnosti, kterými opřeli svůj dřívější návrh na povolení prozatímního opatření, nejen trvají, ale, jak z trestních spisů i spisů sporných okresního soudu vyplývá, ještě se zhoršily. A tu dlužno uvést z usnesení okresního soudu ze dne 8. listopadu 1921, že již tehda prvý soud opřel své povolující usnesení mezi jiným o skutečnost, že odpůrci ohrožené strany inventář a úrodu v usedlosti čis. 5 v Č. prodávají, a pole k usedlosti té patřící neosívají. Poněvadž rekursní soud důsledkem svého shora uvedeného právního názoru, nesdíleného dovolacím soudem, nezabýval se věcnými námitkami uvedenými ve stížnostech odpůrců strany ohrožené, a také stížnost ohrožené strany ohledně výroku prvního soudu o útratách nevyřídil, slušelo napadené usnesení zrušiti, a nalézt, jak jest shora uvedeno.

Čís. 1671.

Jako nájemné lze umluvití též nájemné, obvyklé v místě, kde jest předmět nájmu.

(Rozh. ze dne 16. května 1922, Rv I 465/22.)

Žalobce najal od žalovaného místnosti v jeho sanatoriu v Ch. za činži v místě obvyklou. Ježto se žalovaný zdráhal smlouvu dodržeti, domáhal se žalobce splnění žalobou, proti níž žalovaný mimo jiné namítl, že nájemní smlouva nebyla uzavřena, ježto nebylo stanoveno nájemné. O b a n i ž š í s o u d y žalobě vyhověly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto d u v o d ů: I při smlouvě nájemní možno ponechati stanovení nájemného určité třetí osobě, nebo možno umluvit i nájemné tržní nebo obvyklé v místě, kde jest najatý předmět. »Místně obvyklým« nájemným nerozumí se snad, že by v obci bylo nájemné pevně stanoveno, nýbrž dlužno vycházeti z toho, že nájemce má zapraviti nájemné, jež se obvykle platí za místnosti takového druhu, jaké najal. Nájemné v místě obvyklé nemusí býti pro celé místo stejně vysoké, nýbrž skládá se spíše z různých složek; bude tu rozhodovati poloha domu, v němž jest předmět nájmu, velikost najatých místností, náklady zřízení domu, zařízení jeho atd. Že lze tímto způsobem určití nájemné, uznává zákonodárství i ve věcech daňových a zásadu tu obsahuje i zákon o ochraně nájemcu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud sdílí právní názor druhé stolice a poukazuje dovolatele na správné důvody napadeného rozsudku s dodatkem, že úmluva, že žalobce má platiti nájemné v Ch. obvyklé, k platnosti nájemní smlouvy stačí, neboť ustanovení §§ 1092, 1056 a 1058 obč. zák. nevyžadují ujednání nájemného číselně označeného, nýbrž pouze ujednání nájemného, jež dle smluvených směrnic jest určitelno. Že úmluva nájemného, v Ch. obvyklého, vyhovuje zákonným předpisům, odvolací soud správně odůvodnil. Dovolatel ani netvrdí, že by v Ch. vůbec nebyly takové místnosti nebo místnosti podobné cněm, jež jsou předmětem sporné nájemní smlouvy. Pouze v tomto případě dalo by se mluvit o tom, že obvyklého nájemného v Ch. není. Při určení výše obvyklého nájemného budou zásady, vyslovené v zákoně o ochraně nájemníků, cennou pomůckou. Jelikož mezi stranami nebyla umluvena částka, nebyl žalobce s to, by uváděl určitý peníz v žalobní prosbě, jež nesouhlasí s obsahem smlouvy, nižšími soudy zjištěné. Mezi stranami došlo tedy k platné nájemní smlouvě a žalovaný, jak je zřejmo z jeho dopisů, byl si dobře vědom následků svého jednání; byl proto právem nižšími soudy odsouzen ve smyslu žaloby.

Čís. 1672.

Dědice, přihlásivšího se ze závěti, na níž se jeden ze svědků nepodepsal jako svědek poslední vůle, jest oproti odporující přihlášce dle zákonné posloupnosti poukázati na pořad práva.

(Rozh. ze dne 17. května 1922, R I 434/22.)

K pozůstalosti po Miladě V-ové přihlásila se matka zůstavitelky ze závěti, již vytýkal manžel zesnulý, přihlásivši se ze zákona, že není sepsána v řádné formě, ježto jeden ze svědků nepřipojil ku svému jménu dodatek, označující jeho vlastnost svědeckou. O b a n i ž š í s o u d y poukázaly